

דף הנחיות לכתיבה ביבליוגרפית

הערות הבהרה: ההנחיות המחייבות הן אלה הניתנות על ידי המורים בקורסים השונים.

העבודות שתכתבו צריכות להכיל סימוכין אמניים ומדויקים למקורות שבהם נעזרתם. הסימוכין הללו מאפשרים לכם לומר דברים בשם אומרם, ולהימנע מפליגאט (גניבה ספרותית). בנוסף, הם מסייעים לקורא לזהות ולמצוא את המקורות שלכם, כך שיוכל לשפוט ולהעריך את טענותיכם כהלכה.

קיימים כמה סגנונות לכתיבה ביבליוגרפית. מסמך זה מבוסס על שיטת ה-MLA המקובלת במדעי הרוח, והותאם לעברית בעזרת שיטת הציטוט של הוצאת רסלינג. ההנחיות בו יישמשו אתכם בקורסים "מבוא לשירה" ו"מבוא לסיפורת" בחוג לספרות כללית והשוואתית. שימו לב שלמרצים אחרים בחוג (וכמובן בקורסים הנלמדים בחוגים אחרים) יכולות להיות דרישות שונות, ובכל מקרה דרישות המורים בקורסים השונים הן הדרישות המחייבות. בכל דרך שבה תכתבו, הדבר החשוב ביותר הוא **לשמור על עקביות** ולדבוק בצורת כתיבה אחת לאורך העבודה.

שיטת הציטוט

- כל עבודה תכיל שני סוגים של הפניות למקורות: בגוף העבודה וברשימה ביבליוגרפית בסופה. ההפניות בגוף העבודה מקוצרות, ומאפשרות למצוא את הפרטים המלאים בסוף העבודה.
- יש לשמור על התאמה בין ההפניות בגוף העבודה ובסופה. כלומר, כל פריט שמוזכר בגוף העבודה יופיע גם בביבליוגרפיה; ואין להכליל בביבליוגרפיה פריט שלא הוזכר בגוף העבודה.
- **יש להוסיף הפניה בגוף העבודה בכל פעם שאתם מסתמכים על מקור חיצוני; או כשטענתכם חלה על טקסט מסוים.** שימו לב: יש צורך בהפניה לא רק כשאתם מצטטים במדויק, אלא גם כשאתם עושים פרפרזה ומסכמים את הדברים במילים שלכם.
- בהפניה בגוף העבודה יש להקפיד לציין את מספרי העמודים שאליהם התייחסתם כדי להכווין את הקורא למיקום הספציפי הרלוונטי במקור.

הפניות בגוף העבודה

הפניות אלו יכולות להופיע בסוגריים בגוף הטקסט או כהערת שוליים בתחתית העמוד¹. אם בעבודה נעשה שימוש בהפניות רבות, עדיף לשלבן בסוגריים בגוף הטקסט כדי למנוע סרבול ו"ניפוח" של העבודה עם מספר גדול מאד של הערות שוליים.

¹ כמו כאן. **איך מוסיפים הערות שוליים בוורד?** גשו ללשונית "הפניות" (References) < ובחרו באפשרות "הוסף הערת שוליים" (Insert Footnote).

- באזכור כללי של פריט ביבליוגרפי, ציינו את שם משפחת המחבר ושנת הוצאה.

(רמון-קינן 2005)

(Barthes 1971)

- במקרים שבהם אתם מצטטים מתוך פריט (או כאשר אתם מסכמים או כאשר אתם עושים פרפרזה על נקודה מסוימת מתוכו), ציינו את שם משפחת המחבר, שנת ההוצאה ומספרי העמודים הרלוונטיים.

(רמון-קינן 2005 : 42)

(Barthes 1971: 15)

- כאשר אתם מוסיפים הפניה ליצירה אשר המחבר שלה אינו ידוע, ציינו את שם היצירה, שנת ההוצאה ואת מספרי העמודים אליהם אתם מתייחסים.

(אלף לילה ולילה, 1947 : 75-77)

ציון שמות בגוף העבודה

לעתים תרצו להזכיר שם של יצירה או מקור גם ברצף הכתיבה, ולא רק במסגרת ההפניות.

- בציון שמות באנגלית, יש להשתמש באותיות רישיות (אות "גדולה") בראשית כל מילה, למעט מילות חיבור, מילות יחס והתוויות.
- שם של יצירה עצמאית (ספר, מחזה, כתב עת) **יודגש** בעברית, וייכתב באותיות מוטות (Italics) באנגלית.

מבעד למראה ומה אליס מצאה שם

Through the Looking-Glass, and What Alice Found There

- שמות של יצירות שהן חלק מתוך פרסום גדול יותר (שיר, סיפור, מאמר) ייכתבו במרכאות כפולות.
- נתן אלתרמן, "הבכיי".

רשימה ביבליוגרפית בסוף העבודה

- הרשימה הביבליוגרפית בסוף העבודה תסודר על פי **סדר אלפביתי של שמות המשפחה של המחברים**. ראשונים יופיעו מקורות בעברית ואחריהם יופיעו מקורות בשפות אחרות.
- הרשימה לא תמוספר.
- בראש העמוד תופיע הכותרת : ביבליוגרפיה.

- בהגדרות עיצוב פסקה, יש להגדיר את הפסקאות כפסקאות תלויות (hanging), כך שאחרי השורה הראשונה בכל הפניה כל השורות הבאות יהיו מוזחות פנימה.

ברישום ספר:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. **שם הספר**. מקום הוצאה: שם המוציא לאור, שנת הוצאה.

עגנון, שמואל יוסף. **תמול שלשום**. תל אביב: הוצאת שוקן, 1998.

Heller, Joseph. *Catch-22*. New York: Simon & Schuster, 1999. Print.

ברישום ספר מתורגם:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. **שם הספר**. שם המתרגם. מקום הוצאה: שם המוציא לאור, שנת הוצאה.

פוקו, מישל. **הטרטופיה**. תרגום: אריאלה אזולאי. תל אביב: רסלינג, 2003.

Girard, René. *The Scapegoat*. trans. Yvonne Freccero. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1986. Print.

אם ידועה ומשמעותית שנת הוצאה לאור מקורית השונה משנת המהדורה שבידיך:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. **שם הספר**. שם המתרגם. מקום הוצאה: שם המוציא לאור, שנת הוצאה [שנת הוצאה מקורית].

אמרי, ז'אן. **מעבר לאשמה ולכפרה**. תרגום: יונתן ניראד. תל אביב: עם עובד, 2007 [1977].

Heller, Joseph. *Catch-22*. New York: Simon & Schuster, 1999 [1955]. Print

ברישום ספר עם עורך:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. **שם הספר**. עריכה: שם פרטי ושם משפחה של העורך. מקום הוצאה: שם המוציא לאור, שנת הוצאה.

גולדברג, לאה. **שירים א'**. עריכה: טוביה ריבנר. בני ברק: ספרית פועלים, 2008.

Bronte, Charlotte. *Jane Eyre*. Ed. Margaret Smith. Oxford: Oxford UP, 1998. Print.

ברישום קובץ מאמרים:

שם המשפחה של העורך/ת, שם פרטי, עורך/ת. **שם הקובץ**. מקום ההוצאה: שם המוציא לאור, שנת הוצאה.

בנימיני, יצחק ועידן צבעוני, עורכים. **עבד, התענגות, אדון: על סאדיזם ומזוכיזם בפסיכואנליזה ובביקורת התרבות**. תל אביב: רסלינג, 2002.

עם עורך אחד:

Ortony, Andrew, ed. *Metaphor and Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 1979. Print.

עם יותר מעורך אחד:

Rose, Shirley K., and Irwin Weiser, eds. *The Writing Program Administrator as Researcher*. Portsmouth, NH: Heinemann, 1999. Print.

ברישום מאמר מתוך כתב עת:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. "שם המאמר." **שם כתב העת** ומספר הגיליון או הכרך (שנת ההוצאה): מספרי העמודים שבהם מופיע המאמר.

יאקובסון, רומן. "בלשנות ופואטיקה." **הספרות ב** (1970): עמ' 274-285.

Bagchi, Alaknanda. "Conflicting Nationalisms: The Voice of the Subaltern in Mahasweta Devi's Bashai Tudu." *Tulsa Studies in Women's Literature* 15.1 (1996): 41-50. Print.

ברישום מאמר מתוך קובץ מאמרים:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. "שם המאמר." **שם הספר**. שם העורך. מקום ההוצאה: שם המוציא לאור, שנת הוצאה. מספרי עמודים שבהם מופיע המאמר.

דהאן, גבריאל. "פרוורסיה – שאלה של מרחק: בעקבות 'קאנט עם סאדי' של ז'אק לאקאן." **עבד, התענגות, אדון: על סאדיזם ומזוכיזם בפסיכואנליזה ובביקורת התרבות**. עורכים: יצחק בנימיני ועידן צבעוני. תל אביב: רסלינג, 2002. 141-154.

Harris, Muriel. "Talk to Me: Engaging Reluctant Writers." *A Tutor's Guide: Helping Writers One to One*. Ed. Ben Rafoth. Portsmouth, NH: Heinemann, 2000. 24-34. Print.

ברישום מאמר מתוך קובץ מאמרים (כאשר קובץ המאמרים מופיע בנפרד ברשימה הביבליוגרפית):
שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. "שם המאמר." שמות המשפחה של עורכיות הקובץ. מספרי העמודים שבהם הופיע המאמר.

דהאן, גבריאל. "פרוורסיה – שאלה של מרחק: בעקבות 'קאנט עם סאדי' של ז'אק לאקאן." בנימיני וצבעוני. 141-154.

L'Eplattenier, Barbara. "Finding Ourselves in the Past: An Argument for Historical Work on WPAs." Rose and Weiser. 131-140. Print.

מאמר מתוך כתב עת אלקטרוני:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. "שם המאמר." *שם כתב העת* ומספר הגיליון או הכרך (שנת ההוצאה): מספרי העמודים של המאמר. *שם מאגר המידע* ממנו נלקח המאמר. Web. תאריך הכניסה.

Langhamer, Claire. "Love and Courtship in Mid-Twentieth-Century England." *Historical Journal* 50.1 (2007): 173-96. ProQuest. Web. 27 May 2009.

מקורות אלקטרוניים נוספים:

כמו הפניות למקורות כתובים, גם הפניות למקורות אלקטרוניים צריכות לאפשר לקורא להגיע אל המקור בעצמו. יש דרכים רבות בהן יכולים להופיע פרסומים באינטרנט, וצורות ההפניה אליהם שונות.

לעיתים חלק מהפרטים הנדרשים על המקור לא יהיו נגישים ולא יופיעו בהפניה. בכל מקרה, הפניה למקור אלקטרוני תכלול את שם האתר או מסד הנתונים שאפשר נגישות לתוכן, את מדיום הפרסום (Web) ואת התאריך שבו נכנסתם לאתר. אם המקור קשה לאיתור אפשר להוסיף בסוף ההפניה את כתובת ה-URL המלאה של האתר בסוגריים משולשים (ראו בדוגמה הראשונה להלן). להלן כמה דוגמאות מרכזיות להפניות כאלה, מתוך האתר של ספריית אוניברסיטת קורנל.

דף אינטרנט

שם המחבר [אם יש]. "כותרת" [אם יש]. *שם האתר*. שם המוסד או ארגון המזוהה עם האתר, תאריך יצירת האתר או תאריך עדכון אחרון. Web. התאריך בו נכנסת לאתר.

Cornell University Library. "Introduction to Research." *Cornell University Library*. Cornell University, 2009. Web. 19 June 2009 <<http://www.library.cornell.edu/resrch/intro>>.

רשומה באנציקלופדיה אינטרנטית

"Einstein, Albert." *Encyclopaedia Britannica Online*. Encyclopedia Britannica, 1999. Web. 27 Apr. 2009.

מאמר בכתב עת אינטרנטי

אם מספרי העמודים אינם נגישים השתמשו ב-n.page במקום לציין את מספרי העמודים. Chaplin, Heather. "Epidemic of Extravagance." *Salon* 19 Feb. 1999: n. pag. Web. 12 July 1999.

ספר אלקטרוני עם פרטי הדפוס

Frost, Robert. *North of Boston*. 2nd ed. New York: Henry Holt and Co., 1915. *Google Books*. Web. 30 June 2009.

ברישום כתבה מעיתון:

שם המשפחה של המחבר/ת, שם פרטי. "שם המאמר." **שם העיתון** יום חודש ושנה: עמודים.

שריד, יוסי. "סיפור לכיפור." *הארץ* 27 בספטמבר 2009: עמ' 14.

Brubaker, Bill. "New Health Center Targets County's Uninsured Patients." *Washington Post* 24 May 2007: LZ01. Print.

ברישום סרט:

שם הסרט. שם הבמאי. שם המפיץ, שנת יציאה לאקרנים. סוג מדיה (הקלטת וידאו, DVD)

אד ווד. טים ברטון. טאצ'סטון, 1994. DVD.

Ed Wood. Dir. Tim Burton. Touchstone, 1994. VHS.

ציטוט מהתנ"ך

בהפניה בעבודה ציינו את שם הספר, את הפרק ואת הפסוקים.

כך, הפגנת הכח של האל במצרים: הניסים כמו גם עשרת המכות, אינה מתאפשרת ללא הקשחת ליבו של פרעה: "[...] כי אני הכבדתי את ליבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרביו" (שמות י: א).

רישום ברשימה הביבליוגרפית:

תורה נביאים כתובים. שם העורך: (אם יש). מקום הוצאה: שם ההוצאה, שנת הוצאה.

תורה נביאים כתובים. ירושלים: קורן, 1996.

הערות נוספות

- אם מחבר אחראי על יותר מפריט ביבליוגרפי אחד, המיון יעשה על פי שנת ההוצאה, מהמוקדם למאוחר. למשל:

גולדברג, לאה. "בני בלי בית." *הספרות הרוסית במאה התשע-עשרה*. תל אביב: ספרית פועלים, 1968: עמ' 187-201.

מכתבים מנסיעה מדומה. תל אביב: ספרית פועלים, 2007.

Shakespeare, William. *The Complete Sonnets, Songs and Poems*. Ed. Henry W. Simon.

New York: Pocket Books, 1951. Print.

A Midsummer Night's Dream. Ed. Wolfgang Clemen. New York: The New American Library, 1963. Print.

- ספר אשר שמו מורכב משני חלקים יירשם כפי שמופיע על העותק שברשותך. במידה וחלקי השם מובחנים זה מזה על ידי גודל הכתב או הגופן, ההבחנה ביניהם ברשימה הביבליוגרפית תתבצע על ידי סימן נקודתיים.

רולניק, ערן. **עושי הנפשות: עם פרויד לארץ ישראל 1918-1948**. תל אביב: עם עובד, 2007.

De Mello e Souza, Laura. *The Devil and the Land of the Holly Cross: Witchcraft, Slavery, and Popular Religion in Colonial Brazil*. Trans. Dianne Grosklaus Whitty. Austin: University of Texas Press, 2003. Print.

הסברים ודוגמאות נוספות אפשר למצוא במדריכים המלאים של ה-MLA:

MLA Handbook for Writers of Research Papers. 7th ed. New York: Modern Language Association of America, 2009. Print.

MLA STYLE Manual and Guide to Scholarly Publishing. 3rd ed. New York: Modern Language Association of America, 2008. Print.

או במדריך הציטוט המקוצר באתר של ספריית אוניברסיטת קורנל:

<https://www.library.cornell.edu/research/citation/mla>

בכל מקרה, זכרו לשמור על עקביות!